

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.I.21.604/2014/10.szám

A Kúria a dr. Nagy Szabolcs ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Borsos Tamás Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Borsos Tamás ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperesek ellen birtokháborítás iránt a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságon 11.P.XXI.23.497/2012. számon folyamatban volt perében - amelybe a felperes pernyertessége érdekében a dr. Nagy Szabolcs ügyvéd (1113 Budapest, Nagyszőlős utca 21. I. em. II/3.) által képviselt Pénzes László (felperes címe) beavatkozott - a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.630.818/2014/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 42. és Pfv 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.630.818/2014/3. számú jogerős ítéletének felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 70.000 (Hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes tulajdonában lévő, a beavatkozóval és a családjával együtt lakott családi házas ingatlannal közvetlenül szomszédos az alperesek tulajdonában álló ingatlan, ahol az alperesek tulajdonában lévő Kft. gépjárműjavító és karbantartó tevékenységet folytat. Ennek keretében az I. és II. rendű alperesek is végeznek tevékenységet a Kft. érdekkörében. A Kft. az általa folytatott ipari tevékenységet 2010. június 14. napján bejelentette az illetékes hatóságnál. A felperes és családja nyugalmát a Kft. tevékenysége zavarta, ezért birtokvédelmi kérelemmel fordultak a

hatósághoz. Az illetékes önkormányzatának Polgármesteri Hivatala Közigazgatási és Adó Osztály KG-10545/2013. számú, 2013. április 12. napján hozott határozatában a felperes kérelmét elutasította. A Kormányhivatal Hatósági Főosztálya a felperes fellebbezése folytán eljárva az elsőfokú határozatot 2013. augusztus 12. napján helybenhagyta.

A felperes keresetében kérte az alperesek eltiltását a gépjármű-karbantartással és javítással kapcsolatos tevékenységtől, kérte a Kft. műhelyének bezárását is, továbbá az I. rendű alperes kötelezését, hogy az ingatlanán lévő garázs tetejére átnyúló diófa ágakat vágja vissza annyira, hogy a melléképület tetejére azok ne lógjanak át, figyelemmel arra, hogy a levelek és a dió a melléképületre hullik és eltömíti a csatornát.

A felperesi beavatkozó a kereset szerinti határozat meghozatalát kérte.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a keresetben megjelölt tevékenységet nem ők végzik, hanem a Kft. Másodlagosan utaltak arra, a tevékenység minden jogszabályi határértékbe belefér, nem oly mértékben zavaró, hogy a felperes és a beavatkozó birtoklását zavarja. A Kft. által végzett tevékenységet eredetileg az I. rendű alperes egyéni vállalkozóként kezdte meg 1997-ben, ettől kezdődően egészen 2010-ig a felperesnek, illetőleg családjának kifogása ezzel összefüggésben nem merült fel, az I. rendű alperes kérésére a felperes kifejezetten hozzájárult, hogy az alperesek az ingatlanukon karosszéria-lakatos műhelyt építsenek. Hivatkoztak arra, hogy sem az alperesek, sem a Kft. nem végez olyan tevékenységet az ingatlanon, amely bármiféle szaghatással, illetőleg jelentős zajjal járna. A felperes által az alperesek, illetőleg a Kft. ellen indított korábbi eljárások minden esetben a felperes számára eredménytelenül jártak.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Ítélete indokolásában megállapította, a felperes és a beavatkozó által sem vitatottan a keresetben írt tevékenységet a Kft. végzi, amelyről - a felperes kifejezett előadása szerint - neki is tudomása van. Ettől függetlenül a Kft.-vel szemben a felperes keresetet nem terjesztett elő. Miután a felperes álláspontja szerint a zavaró tevékenységet a Kft. végzi, a perbe vont alperesekkel szembeni kereset alaptalan. Emellett utalt az elsőfokú eljárásban kihallgatott B. L. és Sz. A. Cs. tanúk vallomásaira is, amelyek a felperes állítását nem támasztották alá.

A diófával kapcsolatos kereseti kérelmet bizonyítatlanság miatt utasította el.

A felperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta,

kötelezte az alpereseket egyetemlegesen, 30 napon belül az ingatlanukon álló, a felperesi ingatlanon lévő garázs melléképület fölé átnyúló diófa ágainak saját költségükön történő levágására, rendelkezett a perköltségekről. Egyebekben az elsőfokú ítéletet - a gépjármű-karbantartással és javítással kapcsolatos tevékenységtől való eltiltásra irányuló keresetet elutasító részében - helybenhagyta.

Indokolásában rámutatott, az elsőfokú bíróság az alperesi ingatlanon a Kft. által végzett tevékenység megszüntetésére irányuló kereset körében helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által előterjesztett igény az alperesekkel szemben nem alapos, ugyanis, amennyiben nem a tulajdonos követi el a kifogásolt birtokháborító magatartást, a birtokvédelmi igényt nem a tulajdonossal szemben, hanem a birtokháborító tevékenységet ténylegesen végzővel szemben kell érvényesíteni. A perbeli adatok szerint a felperes által kifogásolt tevékenységet a Kft. végzi, így a felperesnek azt kellett volna perelnie. Rámutatott, hogy a felperes azonban a bíróság ilyen felhívása ellenére (15. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal első bekezdés) úgy nyilatkozott, hogy a Kft.-vel szemben nem kíván igényt érvényesíteni (15. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal hatodik bekezdés, 28. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal tizenegyedik bekezdés).

A másodfokú bíróság hangsúlyozta: E szempontból közömbös az a felperesi hivatkozás, amely szerint a Kft. az alperesektől bérlti az ingatlant, figyelemmel arra, hogy az alperesek ingatlanán a Kft. folytat tevékenységet. Arra pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett következtetést levonni, hogy a Kft. tevékenységének keretén kívül az alperesek birtokháborító magatartást tanúsítottak volna. E bizonyítatlanság következményeit a felperesnek kellett viselnie. Erre tekintettel maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak az e kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtett álláspontjával.

A felperes által a diófával összefüggésben előterjesztett kereseti kérelem körében a Ptk. 101.§ (2) bekezdése alapján - a Ptk. 341.§ (1) bekezdése figyelembevételével - kötelezte az alpereseket az áthajló ágak levágására, megváltoztatva ezzel az elsőfokú bíróság ítéletének az erre vonatkozó elutasító rendelkezését [Pp. 253.§ (2) bek.].

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását, másodlagosan a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint az eljárt bíróságok

formai okokra hivatkozva hozták meg érdemi határozatukat, úgy foglalva állást, hogy nem a szomszédos ingatlan tulajdonosait kellett volna perelnie, hanem a Kft.-t mint a kifogásolt birtokháborító magatartást kifejtő gazdasági társaságot. Álláspontja szerint az eljárt bíróságok érvelése részben hibás, részben jogszabálysértő. Előadta: A csatolt iratanyagból nyilvánvaló, hogy ő is tisztában van a Kft. létezésével, tevékenységével, a bírósági eljárást megelőzően lezajlott közigazgatási eljárásokban is számtalanszor szóba került a társaság szerepe az ügyben. Az alperesek azonban mindig úgy forgatták nyilatkozatukat, ahogy az egyes eljárásokban számukra a legkedvezőbb volt, így hol társaságként, hol magánszemélyként előadva álláspontjukat. A perben nem kívánta kitenni magát annak, hogy az alperesek „a Kft. mögé bújva” hárítsák el a felelősségüket, ezért tett olyan nyilatkozatot a bíróság felhívása ellenére, hogy nem kíván a Kft.-vel szemben igényt érvényesíteni.

Hivatkozott arra, hogy a bíróságnak neki mint jogi képviselő nélkül eljáró félnek a figyelmét fokozottan fel kellett volna hívnia: Ha bármely okból nem terjeszti elő igényét a Kft.-vel szemben, úgy a keresetének azt a részét eljárási okok miatt el kell utasítania. Az elsőfokú bíróság azonban kitanítási kötelezettségének nem tett eleget. Utalt arra is, jogban járatlan személyként, rossz tapasztalatai alapján csupán azt kívánta elkerülni, hogy az alperesek a Kft.-re vonatkozó marasztaló döntésre hivatkozva a bírósági döntés másnapján már egy másik gazdasági társaság keretében végezve a jelentősen zavaró és jogszabályellenes tevékenységet, ismét kijátsszák a jogkövető magatartást.

Mindezeket úgy összegezte: Célszerűségi szempontok vezették, amikor a szomszédos birtokháborító ingatlan tulajdonosait jelölte meg alperesként és nem az, hogy nem ismerné a Kft. szerepét az ügyben. Ugyanakkor a bíróság nem megfelelő tájékoztatása miatt nem mérhette fel a Kft.-t mellőző perlése következményeit, azt, hogy ez igénye elutasításához vezet.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték. Utaltak arra, az elsőfokú bíróság tájékoztatását a felperes megértette, ezt támasztja alá, hogy időközben pert indítottak a Kft.-vel szemben.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 270.§ (2) bekezdésének és a Pp. 275.§ (3) és (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet eljárási szabálysértés is, azonban csak akkor, ha az az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bír.

A Kúria előljáróban rögzíti, hogy a felülvizsgálatra kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között volt lehetőség [Pp. 275.§ (2) bek.], így a diófával kapcsolatos - az alperesek által felülvizsgálattal nem támadott - jogerős ítéleti rendelkezés a felülvizsgálatnak nem volt tárgya.

A felperes felülvizsgálati kérelme - tartalmilag [Pp. 3.§ (2) bekezdés] - a Pp. 7.§ (2) bekezdése szerinti, a jogi képviselő nélkül eljáró fél irányában a bíróság részére előírt tájékoztatási (kitanítási) kötelezettség megsértésére, azaz eljárási jogszabálysértésre hivatkozott.

A Pp. e szabálya a fél jogérvényesítésének bíróság általi segítésére vonatkozik; a jogi képviselő nélkül eljáró fél tekintetében írja elő a bíróság részére a félnek a perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről való tájékoztatási kötelezettségét. Ennek célja, hogy a bíróság a jogvitában jelentős tények és a szükséges bizonyítási eszközök megjelölésével biztosítsa, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél a perbeli eljárási jogait érvényesíteni tudja (EBH 2007.1612.); azaz a tájékoztatás azt a helyzetet előzi meg, hogy az anyagi jogszabályokból fakadó igények érvényesítését az eljárási szabályok ismeretének hiánya megakadályozza.

Ilyen funkciót tölt be a bírósági tájékoztatás a fél által tartalmilag megfogalmazott igények - tipikusan keresetváltoztatás (Pp. 146.§), viszontkereset (Pp. 147.§), beszámítási kifogás (Pp. 139.§) - esetén, amikor a fél olyan jogilag jelentős tényre vonatkozó nyilatkozatot tett, amely csak a felsorolt eljárásjogi eszközök útján érvényesíthető az eljárásban. A tájékoztatás azonban csak a perbe vitt jog eljárásjogi érvényesítésének módjára vonatkozhat, nem terjedhet ki az anyagi jog alapján elméletileg lehetséges igényérvényesítési módokra.

A bíróságot - a kötelező perben állás eseteit kivéve, amely jelen perben nem merült fel - nem terheli, nem terhelheti tájékoztatási kötelezettség arra vonatkozóan, hogy a felperes kit pereljen, vagy ne pereljen, és hogy a perbe vont alperes perlése előreláthatólag eredményes lehet-e vagy sem. Ez a prejudikáció tilalmába ütközne és ellentétes lenne a felperes polgári perbeli pozíciójából eredő azzal az eljárási jogosultságával (rendelkezési jogával - jogi értelemben vett hatalmasságával), hogy az alperes személyét megjelölje. A kereset tekintetében, mind annak konkrét tartalmát (mire irányul a kereseti kérelem, mit kér a felperes a bíróságtól) és annak címzettjét (kivel szemben kívánja érvényesíteni igényét) illetően a felperes a per ura.

Ezért arra vonatkozóan, hogy a Kft. perlésének hiányában a felperes keresete alaptalan lehet, az eljárási bíróságokat tájékoztatási

kötelezettség nem terhelte, a felperes által hivatkozott eljárásjogi szabálysértést nem követték el.

A Kúria rámutat, hogy a felperes - saját perbeli nyilatkozatában, sőt a felülvizsgálati kérelemben is előadottak szerint - teljes mértékben tisztában volt a Kft. perlésének lehetőségével, azzal, hogy e gazdasági társaság alpereskénti megjelölése, perlése lehetséges, és - anyagi jogi értelemben, azaz a birtokháborításnak tekintett magatartás tényleges elkövetője személyét illetően - lényeges is, de ő maga döntött úgy - a felülvizsgálati kérelemben előadott, általa célszerűséginek nevezett szempontra figyelemmel -, hogy a Kft.-t alperesként nem vonja perbe.

Minderre tekintettel a felülvizsgálati kérelem alaptalannak bizonyult.

A pervesztes felperest a Kúria a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdés alapján kötelezte az alperesek jogi képviselőjével összefüggésben felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján meghatározott összegű, az ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A felperes a személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt [az Itv. 39.§ (3) bek. d) pontja alapján számított] felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és 15.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271.§ (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2015. május 27.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. bíró